

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/217/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419200709
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5419200709.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu M. Z., nar. X.XX.XXXX, bytom O. XX, právne zastúpeného advokátkou JUDr. Michaelou Pagáčikovou, so sídlom V. C., P. XX, proti žalovaným 1/ B. M., nar. XX.X.XXXX, 2/ M. M., nar. X.X.XXXX, obaja bytom O. XX, právne zastúpení advokátom JUDr. Tomášom Pukajom, so sídlom V. C., I. G. XXXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5C/43/2019-81 zo dňa 6. júna 2019 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**

vo výroku I. o prikázaní žalovaným 1/ a 2/ odstrániť uzamykateľnú reťaz nachádzajúcu sa na pozemku KN-E parc. č. 162/2, zapísanom na LV č. XXX, kat. územie O.;

vo výroku II. o prikázaní žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa akýchkoľvek zásahov, ktorými by žalobcovi bránili v prechode a prejazde motorovým vozidlom po pozemku KN-E parc. č. 162/2, zapísanom na LV č. XXX, kat. územie O.;

vo výroku IV. o nároku na náhradu trov konania a

vo výroku V. o poučení žalovaných 1/ a 2/, že sa môžu domáhať svojich nárokov voči žalobcovi domáhať žalobou a o trvaní nariadeného neodkladného opatrenia.

Uznesenie okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t é** vo výroku III. o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti.

Žalobca **m á** voči žalovaným 1/ a 2/ **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým vo výroku I. žalovaným 1/ a 2/ prikázal odstrániť uzamykateľnú reťaz nachádzajúcu sa na pozemku KN-E parc. č. 162/2 kat. územie O. (v ďalšom texte odôvodnenia bez uvádzania katastrálneho územia, keďže všetky dotknuté nehnuteľnosti sú situované v kat. území O.). Súčasne žalovaným 1/ a 2/ prikázal zdržať sa akýchkoľvek zásahov, ktorými by žalobcovi bránili v prechode a prejazde motorovým vozidlom po predmetnom pozemku (výrok II.).

2. Okresný súd mal osvedčené, že pozemok KN-E parc. č. 162/2 je v spoluvlastníctve žalobcu, žalovanej 2/ a B. B., každého v podiele 1/3-ina. Jeho časť predstavuje dlhodobu užívanú prístupovú cestu spevnenú asfaltovým povrchom, okrem iného smerujúcu aj k nehnuteľnostiam (domu a pozemkom) vo vlastníctve žalobcu. Zároveň bolo osvedčené, že žalovaný 1/ na podnet žalovanej 2/ umiestnil na predmetnom pozemku naprieč dotknutou prístupovou cestou kovovú reťaz uzamykateľnú visiaticim zámkom, ktorá bráni žalobcovi v možnosti prechádzať po prístupovej komunikácii do dvora pri jeho rodinnom dome súp. č. XX.

3. Okresný súd konštatoval, že vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckych podielov tak žalobca, ako ani žalovaná 2/ nie sú samostatne spôsobilí docieľiť zmenu v hospodárení s predmetným pozemkom. To

znamená, že žalovaná 1/ nie je oprávnená osadením kovovej reťaze vytvoriť faktickú prekážku pre osoby, ktoré by chceli prejsť vozidlom do dvora pri rodinnom dome žalobcu. Už vôbec k uvedenému konaniu nebol oprávnený žalovaný 1/ ako nevlastník dotknutého pozemku. Nadväzne okresný súd uzavrel, že je daná potreba okamžitej úpravy pomerov - obnovy dovtedajšieho pokojného stavu, ktorý bol vo vzťahu k pozemku parc. č. KN-E 162/2 dlhodobo (pred jednostranným konaním žalovaných) rešpektovaný. Súčasne je potrebné žalovaným uložiť povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov, ktorými by žalobcovi bránili v prechode a prejazde cez daný pozemok. Doplnil, že ak by predmetná prístupová cesta spĺňala charakter pozemnej komunikácie (či už verejnej účelovej alebo miestnej), potom by súkromné práva vlastníka pozemku boli obmedzené verejnoprávnym inštitútom všeobecného užívania pozemnej komunikácie - § 6 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách.

4. Vo zvyšnej časti okresný súd - pokiaľ ide o otázku prechodu a prejazdu - návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok III.) ako nadbytočný, resp. konzumovaný nariadeným rozsahom neodkladného opatrenia. Obdobne nezistil potrebu úpravy pomerov účastníkov vo vzťahu k uloženiu povinnosti žalovaným zdržať sa zásahov brániacich žalobcovi užívať predmetný pozemok všeobecne (teda nielen v rozsahu prechodu a prejazdu). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi voči žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 50 % (výrok IV.), keď zohľadnil mieru úspechu odvíjajúcu sa od porovnania požadovaného neodkladného opatrenia s neodkladným opatrením nariadeným.

5. Bezprostredne vo výrokovej časti (výrok V.) okresný súd žalovaných 1/ a 2/ poučil, že sa žalobou môžu domáhať voči žalobcovi, že tento je povinný strieť umiestnenie kovovej reťaze cez asfaltovým povrchom spevnenú prístupovú cestu nachádzajúcu sa na pozemku KN-E parc. č. 162/2, ako aj strieť zásahy bránice mu v prechode a prejazde cez tento pozemok. Ak takáto žaloba nebude podaná alebo ak bude odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bude konanie o nej zastavené, neodkladné opatrenia v nariadenom rozsahu bude trvať naďalej.

6. Proti tomuto uzneseniu (s výnimkou zamietajúceho výroku) podali v zákonom stanovenej lehote (spoločné) odvolanie žalovaní 1/ a 2/, ktorí sa domáhali jeho zmeny tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bude zamietnutý. Namietali, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané predčasne, na základe neúplne zisteného skutkového stavu a „v rozpore so zákonom“. Tvrdili, že v čase jeho nariadenia bola sporná reťaz už nimi odstránená (na základe výzvy protistrany).

7. Žalovaní zdôrazňovali, že pred umiestnením reťaze si zavolali geodeta, ktorý mal určiť hranice pozemkov KN-E parc. č. 162/2, 163 a 162/2 (správne zrejme parc. č. 172). Až po uistení geodetom umiestnili reťaz výlučne na pozemku KN-E parc. č. 172, ktorého spoluvlastníkom žalobca nie je. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno o umiestnení reťaze na pozemku KN-E parc. č. 162/2 a okresný súd (neopodstatnene) vychádzal len z jeho tvrdení. Odvolatelia pripojili snímku z aplikácie „Mapový klient ZBGIS“, do ktorej rukou vyznačili/dokreslili aktuálnu hranicu medzi spornými pozemkami a hranicu podľa odhadu geodeta. Nesúhlasili s tým, že by bránili žalobcovi v prechode a prejazde cez pozemok KN-E parc. č. 162/2; boli/sú si totiž vedomí, že tento je v podielovom spoluvlastníctve aj žalobcu.

8. Žalobca v následnej reakcii žiadal napadnuté uznesenie potvrdiť. V podstatnej časti zopakoval argumentáciu z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Potvrdil, že po upozornení zo strany starostu obce žalovaní odstránili spornú železnú reťaz, ale bezprostredne na to, umiestnili na prístupovej ceste na pozemku KN-E parc. č. 162/2 (ďalšiu) prekážku - balíky slamy a opätovne znemožnili prejazd motorovým vozidlom k rodinnému domu žalobcu.

9. Žalobca zdôrazňoval, že o jeho (spolu)vlastníckom práve k pozemku KN-E parc. č. 162/2 niet pochybností. Evidenciu majetkových vzťahov v katastri nehnuteľností je nutné považovať za správnu do okamihu preukázania opaku. Žalovaní neprodukovali žiaden dôkaz o tom, že prekážky umiestňujú na inom pozemku - KN-E parc. č. 172, t.j. že vlastnícke pomery, resp. hranice pozemkov evidované v katastri nehnuteľností nie sú pravdivé. Naopak, z priloženej fotodokumentácie a z katastrálnej mapy je zrejme, že žalovaní kladli prekážky na pozemku KN-E parc. č. 162/2 v bezprostrednej blízkosti rodinného domu žalobcu.

10. Žalobca dodal, že nariadením neodkladného opatrenia neboli žalovaní nijakým spôsobom poškodení na ich právach a oprávnených záujmoch. V rámci doplnenia vyjadrenia k odvolaniu poukázal na zameranie geodetom (Ing. C.), ktoré nechal vykonať a z ktorého je zrejme, že balíky slamy sú uložené (práve aj) na pozemku KN-E parc. č. 162/2 a bránia v prejazde motorovým vozidlom.

11. Žalovaní trvali na podanom odvolaní, vrátane rozhodujúcej časti súvisiacej argumentácie. Uviedli, že nie je pravdou, že by reťaz odstránili až po dohovore starostu obce; táto bola odstránená už v

čase „zmierovacieho konania s obcou“. Podľa žalovaných celý problém spočíva v tom, že skutočné hranice pozemkov nie sú zhodné s hranicami zapísanými v katastrálnej mape. Navyše, žalobca má aj iný prístup ku svojim nehnuteľnostiam, než cez „ich pozemok“ KN-E parc. č. 172. Ak sa chcel domáhať zabezpečenia prístupu cez označený pozemok, mal tak urobiť prostredníctvom inštitútu vecného bremena.

12. V doplnení vyjadrenia nesúhlasili so žalobcom predloženým nákresom (z ktorého je zrejmé, že sa balíky slamy nachádzali aj na pozemku parc. č. 162/2), lebo geodet Ing. C. vychádzal zo stavu zakresleného na súčasnej katastrálnej mape, a nie zo skutočného stavu. Žalovaní dodali, že z ich strany nie je možné predložiť nákres vytvorený autorizovaným geodetom, pretože žalobca kolíky osadené geodetom vytrhal.

13. Taktiež žalobca zotrval na svojom prvotnom vyjadrení prezentovanom v odvolacom konaní a zopakoval podstatnú časť predchádzajúcej argumentácie. Doplnil, že samotná domnienka žalovaných, že sú vlastníkami spornej časti pozemku, čo nie je podložené žiadnym relevantným dôkazom a odporuje stavu zapísanému v katastri nehnuteľností, nemôže nijako ospravedlniť ich protiprávne konanie.

14. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), z ktorého titulu nedotknutým zostalo uznesenie okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) v preskúmanom rozsahu napadnuté uznesenie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

15. Najzásadnejším argumentom odvolateľov je tvrdenie, že železnú reťaz (ako aj iné predmety brániace v prechode po asfaltovej komunikácii - balíky slamy) v skutočnosti umiestnili na pozemku KN-E parc. č. 172 (spolu)vlastnícky patriacom žalovanej 2/ a ďalšej osobe (odlišnej od žalobcu), a nie na pozemku KN-E parc. č. 162/2, ktorého je žalobca podielovým spoluvlastníkom. Uvedené tvrdenie však nijako nepreukázali, resp. pre účely konania o neodkladnom opatrení (aspoň) neosvedčili.

16. Opakovane síce spomínajú zameranie dotknutých pozemkov geodetom a jeho súvisiace uistenie o (skutočnej) hranici pozemkov, ktoré malo prechádzať umiestneniu spornej reťaze, v tomto smere však nielenže nepredložili (eventuálne aspoň konkrétne označili) relevantný dôkaz, ale v podstate ani dostatočne konkrétne skutkovo túto okolnosť nevymedzili. Napr. označením (autorizovaného) geodeta, predložením objednávky, dokladu o platbe za vykonanú službu, predbežného nákresu/odhadu geodeta, jeho písomným vyjadrením o dôvodoch nesúladu evidenčného a faktického stavu atď.

17. Je potrebné zdôrazniť, že žalobca pri uplatňovaní svojho práva vychádza z údajov katastra nehnuteľností, vo vzťahu ku ktorým platí prezumpcia ich správnosti, kým sa nepreukáže opak (§ 70 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z.). Naproti tomu žalovaní zdôrazňujú vlastné presvedčenie o správnosti hraníc pozemkov (v konkrétnostiach súdnej veci osobitne vo vzťahu k pozemkom KN-E parc. č. 162/2, 163 a 172). Uvedená súvislosť je významná i z hľadiska bremena tvrdenia a dôkazného bremena. V zmysle už spomínanej prezumpcie správnosti údajov katastra nehnuteľností nie žalobca má preukazovať, že tieto sú „naozaj“ správne, ale je povinnosťou žalovaných preukázať opak (vyvrátiť hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností); čo žalovaní v súdnej veci ani na úrovni osvedčenia nevykonali.

18. Len pre úplnosť krajský súd dodáva, že podľa odvolateľmi predloženej snímky z aplikácie „Mapový klient ZBGIS“, ktorá obsahuje laické vyznačenie nimi tvrdenej hranice pozemku KN-E parc. č. 172, sa sporná hranica nachádza ešte „vyššie“ nad domom žalobcu (ďalej smerom „do vnútra“ pozemku KN-E parc. č. 172), než aktuálna hranica podľa katastra nehnuteľností. Predmetný nákres tak - paradoxne - vyznieva výraznejšie v prospech žalobcu.

19. Rovnako sa relevantnou javí (viac-menej naznačená) úvaha okresného súdu ohľadne eventuality, že predmetná prístupová cesta/komunikácia môže vykazovať charakter účelovej alebo miestnej komunikácie podľa zákona č. 135/1961 Zb., ktorých užívanie nie je viazané na (spolu)vlastníctvo pozemku/pozemkov pod ňou. Takúto úvahu výrazne podporuje predovšetkým (medzi účastníkmi nesporný) fakt zhotovenia jej asfaltového povrchu v osemdesiatych rokoch minulého storočia financovaného - s veľkou pravdepodobnosťou - z verejných zdrojov. Na dotknutú úvahu okresného odvolateľa žiadnym spôsobom nereagovali; aj v uvedenej súvislosti tak vyznieva dôvodne úprava pomerov účastníkov, ako reakcia na zásah žalovaných do dlhodobého akceptovaného pokojného stavu.

20. Žalovaní relevantne neosvedčili ani tvrdenie, že sporná reťaz sa už v čase vydania neodkladného opatrenia na žalobcom označovanom mieste nenachádzala; t.j. že ju už predtým žalovaní dobrovoľne, bezprostredne po doručení výzvy od žalobcu (3.5.2019) odstránili. Žalovaní samotné osadenie železnej reťaze nespochybovali. Navyše, len veľmi ťažko si predstaviť, že by žalobca dňa 15.5.2019 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (okrem iného) aj o odstránenie predmetnej reťaze, pokiaľ by ju protistrana odstránila. V danom smere je žiaduce pripomenúť, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdom prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

21. Žalovaní odvolaním napadli aj výrok o trovách konania, avšak len v súvislosti s nimi namietanou (ne)správnosťou nariadenia neodkladného opatrenia. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v určujúcej (vecnej) časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu konkrétnej miery úspechu v spore.

22. Zhodne ako závislý výrok bol potvrdený i výrok V. napadnutého uznesenia, ktorým boli žalovaní poučení o práve domáhať sa svojich nárokov proti žalobcovi žalobou a o účinkoch, resp. trvaní nariadeného neodkladného opatrenia.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Odvolatelia - žalovaní neboli v danom štádiu konania (vôbec) úspešní, preto má žalobca voči nim nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

24. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.